

TRANSILVANIA

FÓIA ASOCIAȚIUNEI TRANSILVANE PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI
CULTURA POPORULUI ROMÂNŪ.

Nrulŭ 10.

SIBIIŪ, 15 OCTOBRE 1892.

Anulŭ XXIII.

CUVĒNTŪ DE DESCHIDERE

*la adunarea generală a Despărțământului alŭ XXIX. în
Mediașŭ la 17 Iuliŭ 1892.*

Motto:

Bogăția și cultura sŭntŭ is-
vórele, din carŭ vine încrederea de
sine, ear acésta este unŭ pasŭ pu-
ternicŭ în vieța unei națiunii, pre
care nu timpulŭ o póte aduce,
ci munca sirguitoare și neîntreruptă
cu brațulŭ și cu mintea.

Nenișescu.

Onorată adunare generală! Preastimațilorŭ Domni, Dóme
și Iubitŭ Poporŭ!

A dóua óră convenindŭ astăđi în adunarea generală a re-
născutului nostru despărțământŭ alŭ XXIX. alŭ Asociațiunei
Transilvane, — credŭ că fie carele din noi amŭ venitŭ aici,
nu condusŭ de interesŭ personalŭ, ci ca fiŭ ai unei națiunii
conscie de sine, de esistența și venitoriulŭ seu, ca totŭ atâți
fiŭ și frați ne amŭ apropiatŭ de sinulŭ iubitorŭ alŭ scumpei
nóstre instituțiunii de lumină și cultură, a mamei nóstre, carea
este Asociațiunea Transilvană pentru literatura și cultura po-
porului românŭ, pentru ca prin conlucrarea nóstră conscientiósă,
prin denariulŭ nostru, se sporimŭ mijlócele de traiŭ ale acestei
nobile instituțiunii, — ca prin aceea întărindu-se în putere de
vieța, se póta corespunde înaltei devise, ce o are.

Domnilor! O voință tare, ună doră ferbinte, o lucrare progresivă e înalta devisă a acesteia scumpe mame, ca prin această se ne vadă pre noi și generațiunile în veci cu trainiciă a neamului nostru, mulțemiți cu sôrtea vieței nôstre. Ună doră și o voință resolută documenteză pe terenulă ei de activitate continuă, ca se ne asigureze nôue mijlôcele (de esistență) spre mulțemirea nôstră aici în prețiosă grădină a patriei nôstre, și acestea sânt: bunăstarea, bogăția și cultura sciinței și a inimei.

Acastă prețiosă emblemă o pôrtă intipărită cu litere neșterse pe înalta-i frunte, căci aceste 2 lucrări ale ei sânt ca 2 sorori, ce aă se progreseze mână în mână, neavendă una fără cealaltă destulă potere de vieță, destulă trăiniciă spre a poté fericí pre ună poporă.

Dcă aceste 2 lucrări Asociațiunea Transilvană le poté realisa cu succesă și înflorire spre fií poporului română, atunci 'i veđi unulă câte unulă, toți ca unulă și întregulă neamă nedespărțită, cu fruntea ridicată și ștersă de sudorile amărăcianiloră ună trecută întunecosă, înălțându-se prin încredere de sine, plină de potere de vieță pe acea tréptă, ce o-a avută odinoră într'ună trecută îndepărtată, și i e merită se aibă în venitoră, pe trépta culturei, a civilizațiunei, în numărulă mariloră națiuni și popóre luminate ale lunei culte, ca ună poporă de sine stătătoră, cu destulă potere de vieță. Domnilor! Bogăția și cultura cea adeverată înalță pre ună poporă la demnitatea lui națională, ear serăcia și necultura 'lă țină legată de glie și robie.

Bogăția și cultura înalță pre ună poporă la conscientă de sine, ele 'i câștigă încredere în sine și 'lă facă destoinică și resolută ca se lucreze și se trăiescă pentru ună venitoră fericită ală seă, ală patriei, ală tronului și statului în care se află.

Ună poporă cultă nu va tinde nici odată la escentricităi, adevărată cultă cu inima va iubí pre toți din jurulă seă, — ună poporă cu cultură adevărată contemnă egoismulă și mă-

rirea deșertă; elu pururea caută la ținta cea adevărată a fericirii statului, a consolidării tronului și sceptrului, sub carele trăește, căci scie, că într'unu statū tare, liniscitū și fericitū tôte popórele sūntū mulțemite.

Dar bogăția și cultura cea adevărată nu vinū de sine, nici plouate din nuorī ca mana în pustie, — ele se câștigă cu încetulū și cu greu prin o muncă sîrguitoare și neîntre-ruptă cu brațulū și cu mintea seaū precum ȕice românulū: „*cu plugulū și cu condeiul*“.

Domnilorū! Ca unū poporū se-și pôte cresce fi culți, ómenī de artă, sciință și litere, trebuie se dispună de mijlócele recerute, adecă de avere. Sūntū mai multe formele și călile, pre carī omulū sîrguitorū 'și pôte câștiga unū modū bunū de existența cinstită, stare bună materială, adecă avere = bogăția, dar între tôte formele de muncire, cea mai veche și originală este agricultura, economia pămēntulū = plugăritulū. — Originea ei datēzā nu mai dincóce, decâtū chiar de cândū Domneȕeu a făcutū pămēntulū și pe pămēntū pre omū; séu spre ce modū de lucrare a trimisū Dȕeu pre Adamū, cândū Pa scosū din raiū și la trimisū pe brasdele cāmpulū? Agricultura a fostu ocupațiunea celū dintāiū omū, din acēsta aū resăritū apoi cu timpulū tôte celelalte industrii, — meseriī etc., pre carī astăȕi le-aū îmbrățișatū lumea nóuă ca pre unū mijlocū mai ușorū de câștigatū avere și bogăția. Agricultura e începutulū, e originea, e rădăcina cea întocmită de Dȕeu, din care resare prin muncă și lucrare sârguitoare a plugariulū pānea din pāmēntū; și de nu arū esista plugulū și plugariulū, s'ar stinge tótā suflarea de pe pāmēntū. Agricultura este profesiunea profesiunilorū, și precumū cu dragū o numescu frațiī nostri de preste Carpați: *ea este brațiară de aurū, e o meserie sântă*.

Meseria de plugariū — precum ȕice Dlū Petru Aurelianū — este pentru țērā unū isvorū nesecatū de avuțiā, și pentru fie-care omū unū isvorū de sănătate și de viețā. Aerū curatū, chranā simplă, o viețā regulată petrecută între frumșețile na-

turei, muncă drăgălașă în toate ȳilele aducă pace în sufletul plugariului român, ȳi potolescă toate patimile, ȳlă facă se-și uite suferințele, și întărescă în a lui inimă iubirea de Ddeu, și pe a lui măestrie pôte fi mândru, căci pe aceea ȳși înalță falnică toate meseriile din lume ramurile loră încărcate cu flori și råde. Ba chiară și păserica în sborulă ei cântândă numai lui Dumneȳeu și plugariului ȳși mulțemesce esistența sa.

Din pământă isvorescă toate avuȳile, în pământă se află toate comorile lumei, pre cari a le scôte e chiămată muncitorulă cu brațulă și agricultorulă. Munca agricultorului după Ddeu dă vieță lumei, elă agricultorulă continuă munca, în carea l'a introdusă Ddeu, ca se perfecționeze aceea ce e în natură.

Nu mai în raiulă pământescă le-a avută toate de a gata, dar după-ce a eșită afară, elă a sădită pământulă cu pomi roditori, dealurile cu vii, șesurile cu sēmănături, și după brasda plugului lui vedă păserica culegându-și nutrimēntulă.

După munca lui originală trăesce domnitoriulă și ostașulă, ministrulă și cetățēnulă, domnulă și cerșitoriulă, meseriașulă și învęțatulă. Munca lui dă lumei vieță, și banii căștigați în sudorea feței lui îmbracă pre domni în scule de aură și diamante.

Cândă munca țeranului agricultoră e binecuvēntată de Ddeu cu råde, atunci totă lumea e veselă, înfloritoare; ear cândă brasdele plugului voră remânea sterile, nerodite, totă țera e în măchnire și lipsă.

Frumosă nume are munca lucrătoriului de pământă, adecă: „*Agricultura*“, ca adecă prin lucrarea sa se nobiliteze pământulă, din care rezultă, că acelă pământă nobilitată dă råde nobile, cari împodobescă țera cu avuȳii și bogăȳii, — cari voră serví după aceea ca nobile mijlouce spre creșterea în sciință și cultură a fiiloră neamului seu.

Scopulă muncei agricultorului e îmbunătățirea sörtei sale prin căștigare de avere; și fiindă că elă dispune, ca totă omulă, de puțină timpă, adecă de celă cuprinsă între lęgănă și mor-

mântul s $\ddot{e}$ u, dator $\ddot{u}$ este a alege mijlócele cele mãi corespun-
 detóre, pentru a- $\ddot{s}$ i ajunge mãi repede scopul $\ddot{u}$; cãci precum
 ðice *Schmidt*, un $\ddot{u}$ erudit $\ddot{u}$ german $\ddot{u}$: „Munca este fondul $\ddot{u}$,
 care dã unei na $\ddot{t}$ ionii avu $\ddot{t}$ iile sale, dar puterea $\ddot{s}$ i crescerea
 acestor $\ddot{u}$ avu $\ddot{t}$ ii atãrnã dela puterea productivã a munc $\ddot{e}$ i, adecã
 dela gradul $\ddot{u}$ de îndemãnare $\ddot{s}$ i de înteligen $\ddot{t}$ ã, ce se pune întru
 întrebuintãrea munc $\ddot{e}$ i.

Deci ca $\ddot{s}$ i agricultorii romãni se pótã corespunde nobi-
 lului scop $\ddot{u}$, la care $\ddot{t}$ intesc $\ddot{u}$ prin munca lor $\ddot{u}$, adecã la cãstigare
 de o bunã stare în avere, dator $\ddot{u}$ s $\ddot{u}$ nt $\ddot{u}$ a- $\ddot{s}$ i nobilisa lucrarea
 $\ddot{s}$ i a alege mijlócele nobilitate de agriculturã, spre a împodobi
 na $\ddot{t}$ iunea $\ddot{s}$ i $\ddot{t}$ eara cu avu $\ddot{t}$ ii.

Se muncim $\ddot{u}$ darã pãmântul $\ddot{u}$ nostru strãmo $\ddot{s}$ esc $\ddot{u}$ cu pro-
 priile nóstre puter $\ddot{u}$ cualificate prin sciin $\ddot{t}$ ã $\ddot{s}$ i culturã; se se-
 menãm $\ddot{u}$ în brasdele lui adãnci ideile de propã $\ddot{s}$ ire $\ddot{s}$ i de cul-
 turã, car $\ddot{u}$ însufle $\ddot{t}$ esc $\ddot{u}$ întregã omenirea, ear ródele se fie ro-
 mãnesci, a dis *Neni $\ddot{t}$ escu*. University Library Cluj

Ca se cãstige în specie individul $\ddot{u}$, sea $\ddot{u}$ în genere o na-
 $\ddot{t}$ ione avere = bogã $\ddot{t}$ ia, ceea-ce e absolut $\ddot{u}$ necesari $\ddot{u}$ la esisten $\ddot{t}$ ia
 sa, trebuie se scie cum se- $\ddot{s}$ i cualifice mijlócele de lucrare;
 ear averea cãstigatã ca se- $\ddot{i}$ servescã spre realizarea, prospe-
 rarea $\ddot{s}$ i înflorirea intereselor $\ddot{u}$ sale salutar $\ddot{u}$ fericitóre, trebuie
 se scie cum se-o întrebuinteze, adecã se scie $\ddot{s}$ i se scie; cãci așa
 ðice Göthe: „*Können das ist grosse Sache, damit das Wollen
 etwas mache*“.

Cu mijlócele cualificate de muncã sîrguitóre, adecã cu plugul $\ddot{u}$,
 cósã, sapa, secerea etc. agricultorul $\ddot{u}$'s $\ddot{i}$ ajunge scopul $\ddot{u}$ de a- $\ddot{s}$ i
 ca $\ddot{s}$ tiga avere. Acest $\ddot{u}$ scop $\ddot{u}$ ajuns $\ddot{u}$ apoi 'i servece de un $\ddot{u}$
 $\ddot{s}$ i mãi bun $\ddot{u}$ mijloc $\ddot{u}$ spre realizarea unui scop $\ddot{u}$ $\ddot{s}$ i mãi nobil $\ddot{u}$,
 adecã ca el $\ddot{u}$ se- $\ddot{s}$ i pótã cresce fii $\ddot{u}$ se $\ddot{i}$ la școlã, $\ddot{s}$ i prin mijló-
 cele, ce le va întrebuintã înv $\ddot{e}$ țãtoriul $\ddot{u}$, se-le nobiliteze inima
 $\ddot{s}$ i mintea, va se ðicã se- $\ddot{i}$ nobiliteze, se- $\ddot{i}$ cultiveze; $\ddot{s}$ i ac $\ddot{e}$ sta
 este nu numai o dorin $\ddot{t}$ ã a omului, dar e o datorin $\ddot{t}$ ã dictatã
 chiar $\ddot{u}$ de D $\ddot{d}$ eu-fiul $\ddot{u}$, carele a ðis $\ddot{u}$: „*Mergend $\ddot{u}$ invetã $\ddot{t}$ ã $\ddot{t}$ ã tóte
 neamurile*“.

Sciința ca lumină a minții, prin urmare nobilitarea minții, se câștigă prin o bună instrucțiune de către buni învățători în școlă; și acesta, adecă întemeierea de școle bune a fostu scopul și dorința acelor mări și vrednici bărbați, cari au întemeiatu Asociațiunea transilvană pentru literatura și cultura poporului român, alu căroru nume în eternă are se strălucescă în cartea vieții neamului nostru, a căroru țintă și dorință a fostu, ca prin școlă se formeze caractere, se formeze ómenī mări și culți, și prin ei se nobiliteze întregă națiunea; căci cultura pórtă astădi în tótă lumea flamura biruinței, și nunumaī pre pământu, ci decă prelângă minte va fi în modu adeveratū cultivatā și inima, atunci cu acéstă devisă și flamură sântă maī ușorū decâtū la treptele tronulu unui domnitorū lumescū, poți străbate chiar la tronulū împărăției eterne.

Așa a disū Dimitrie Sturza la deschiderea școlei capitale din Bucuresci: „*Scopulū finalū alū școlei e a forma ómenī onesti, muncitori în lucrare și sciință, culți în inimă și consciință, a forma părinți de familie, cari se-și conducă casa și se-și crescă familia, a forma cetățenī vrednici, cari se-și iubescă și se respecteze din inimă patria, legile subț cari trăescū și pre suveranulū, care-ī povățuesce*“.

Ear Dlū Scărei, directorulū acelei școle, ȳ respunse: „*Noț învățătorī, însuflețiți de motive puternice de lucrare și datorii ne facemū respundători înaintea lui Dđeu, înaintea Domnitoriulū, înaintea patriei și a consciinței nóstre, că vomū lupta ca ómenī onesti cu bărbăție și virtute, pentrucă acestū aședământū se póta deveni o forță de cultură și edificare națională, dreptū devisă ne amū alesū: Înainte cu Dđeu pentru credință, patrie și tronū prin voire nobilă, muncă seriósă și credință în triumfulū adevverulū și alū causei drepte*“.

Domnilorū! Școlă e unū sanctuarū, în care tótă gândirea trebuie se fiă portatā de o consciință curatā și sinceră, în care cei-ce o conducū și cei ce o ascultă, să fie egalū însuflețiți de o singurā idee și de o singurā simțire. Școlă

trebuie se fie oglinda adevărului și a ordinei, izvorul științelor și fundamentul culturii; iar Asociațiunea transilvană, carea s'a născut, carea trăese și cu dragoste lucră pentru realizarea acestui scopu nobil, o putem numi cu dreptu cuvântu sanctuarul culturii noastre naționale, și pre scumpii ei conducători pionerii acestei culturi, purtătorii flamurii culturii și în mare parte rescumpărătorii ai neamului nostru; pentru că densii, acei bărbați mari, au avut și au în vedere adevărul exprimat de Rousseau, carele a ăisut: „*Una dintre cele mai grele și mai sante sarcine ale omului, care se consideră ca membru în organismul unei societăți, a unei națiuni, e datoria ce are el, omul de aăi, a gândi la omul celu de mâne și a îngriăi de binele aceluia; este datoria fiecărei națiuni, a se silii la îmbunătățirea sôrtei moștenitorilor sei. Noi ne facem demni de părinții și strămoșii nostri, nu trăind numai din sudorea muncii lor și consumând în pace moștenirea, ci știind a înmulți avutul spiritualu primitu dela ei, și recunoștința pentru acestu bine primitu se confirma numai prin buna îngriăire pentru urmașii nostri, prin o bună creștere morală și intelectuală, ce trebuie se dăm copiilor nostri, prin educațiune și instrucțiune, prin cultivarea minții și a inimei.*

Națiunea, ce știe se îngriăscă cu sirguintă de educațiunea fiilor ei, și o zidesce acăsta pe propia ei fire și pe propriile ei înclinări, pășese cu siguritate spre a ei mărire.

Domnilor! Și noi suntem datori a pregăti pre fii neamului nostru prin lumina științei spre o adevărată cultură, ca se pôtă fi vrednici de mărirea strămoșescă, sădind în sufletele lor iubirea de mărirea țerei și de prosperitatea neamului, ca ei se binecuvinte la timpul seu amintirea noastră, precum noi amintim și binecuvântăm țerâna vitejilor nostri străbuni.

O națiune, carea prin lumina științei a cultivat muntea și inima generațiunilor sale, are speranță de trainicie, de esistența, de glorie și mărire, căci valorea popórelor și a

națiunilor atârnă cu deosebire dela cuantitatea forțelor și dela gradul de inteligență și cultură.

În orî-ce timp și la orî-care popor inteligența cetățenilor urmată de moralitate, adică de cultura inimei și de activitate, a fost călăuzită de prosperitatea țerei, și avuția ei a crescut și s'au scăzut cu aceste calități; dar ca se aibă un rezultat strălucit al muncii lor, se mai recere încă libertate civică și unitate, va se dăca solidaritate națională.

Domnilor! nu e de ajuns numai știința, ca omul să se p'ată numi cult adevărat, căci precum dăce Rousseau: „Nu numai acela e om, care e învețat, dar acela e om în sensul cel mai strict al cuvântului, care are o inimă bună; căci știința fără omenie și fără caracter e o armă înveninată pentru corpul unei societăți, căreia aparține cel care o posedă”; ear Leibnitz dăce: „E o necesitate imperativă, ca omul cel mai înțelept în știință și cult, se fie obligat a alege ceea ce este mai bine, adică se aibă omenia, ce se dăce caracter”.

Amă dăsu, Domnilor, la început, că bună starea și cultura cea adevărată ridică astăzi pre orî-care popor la demnitate și mărire, și chiar acăsta e devisa și netăgăduitul scop al neobositei lucrări a Asociațiunei Transilvane, carea e sufletul națiunei, ear noi puterea activă întru ajungerea scopului.

Deci Domnilor! muncă neobosită, inteligență și cultură, caracter și solidaritate, aceste însușiri, aceste semințe nobile se le semenăm, cu speranța în Dumnezeu, în brasdele plugului și ale condeiului, și va resări dintr'ensele mărirea neamului nostru.

Ear noi, cari ne amă ridicat pre ore-careva treaptă a științei și culturei, dar tot prin sudorile iubiților noștri părinți plugari, cu dragoste se întindem mâna ađi și în veci plugariului și muncitorului nostru popor român, se-lu îmbărbătam la perseveranță în munca neobosită, se-i împărțim lumină spre a sci și poté lucra mai cu drag și mai cu spor; căci conformă cuvintelor rostite de Herder: „Omul liber

trebuie se elibereze pre sclavū, învățatulū trebuie se cugete pentru celū neînvățatū, și fericitulū se lucreze pentru celū nenorocitū“.

Cu Ddēū se înaintămū pre calea, ce ni-o alese scumpa noastră Asociațiune transilvană, binecuvântându din inimă oste-nelele și iubirea de neamū a întemeiătorilorū și a conducătorilorū ei, în prezente cu scumpulū nostru președinte octogenariū Ilustrulū Domnū George Barițiū în frunte. Și rostindū din inimă nefățarita aceste cuvinte de: „*bine ați venitū*“, Vē invitū Domnilorū și iubitū poporū la conlucrare cu inimă română întru prosperarea Asociațiunei Transilvane, și cu acestea declarū ședința adunărei generale prezente de deschisă.

Mediașū, la 17 Iulie st. n. 1892.

Ioanū Moldovanū
protopp., președ. despărț.

Raționciniul pentru

Venite:

I. Fondul Asociațiunei.

	fl.	cr.
Starea casei cu 31 Decembre 1890	179.15	
Taxe și donuri dela membrii	3969.37	
Prenumeratiune la foia „Transilvania“	13.30	
Chirii după casa Nr. 8 strada Morii	1304.17	
Interese după efecte publice	2607.81	
Taxe de administrare dela fundațiunii și deposite	235.26	
Venite după lăsământul Iancului	100.—	
Pentru stipendii și venite estraordinare	704.—	
Colecte pentru școla de fete	5323.64	
Societatea „Transilvania“	400.—	
Percepțiunile școlei de fete	—.—	
Fondul întru amintirea morților	297.—	
Din sortarea de acții	100.—	
Din contul curentul dela „Albina“	1133.—	
Dela balul din Hațegul	315.—	
„Arieșana“ acții	fl. 150	
Suma	fl. 150	16681.75

BCU Cluj / Central University Library Cluj

II. Fundațiunea Marinoviciu.

Interese după fl. 1000 rentă % 4.20	42.—
Interese după fl. 1000 scrisă fonciară „Albina“ 6%	60.—
Interese după fl. 500 scrisă fonciară „Albina“ 5%	25.—
Interese după fl. 161.08 depunerii	9.61
Interese după împrumuturi	1.96
Împrumuturi replătite	39.20
Suma	177.77

III. Fundațiunea Dobâca.

Starea casei cu 31 Decembre 1890	25.—
Interese după fl. 1000 scrisuri fonciare „Albina“ 6%	50.—
Interese după fl. 241.95 elocări 5%	10.13
Suma	85.13

anul 1891.

Spese :

I. Fondul Ț AsociaȚiunii.

	fl. cr.
Secretariul I. remunerare	300.—
Secretariul II-lea remunerare	300.—
Casariul remunerare	200.—
Bibliotecariul remunerare	60.—
Cancelistul remunerare	300.—
Servitoriul simbric	180.—
Spese de cancelaria	50.—
ContribuȚie, spese și reparări	908.47
Tipariul fȚiei „Transilvania“	1086.09
Dotatiunea bibliotecei	—.—
Stipendii	500.—
Spese extraordinare	452.48
Stipendii pentru perfecȚionare intr'unu ramu de lemnaritu	100.—
La fondul regnicolaru invetatorescu de pensiune	48.—
Taxele vecinatati	—.—
In contul curentu la „Albina“	8031.66
In fondul de rezervu	533.—
Pentru publicarea de descrieri poporale instr. etc.	—.—
Ajutorele societati „Transilvania“	337.50
ErogaȚiunile scolei de fete	—.—
Imprumuturi transitorice	13.02
Stipendii elevelor interne	605.—
Remunerare colaboratorilor	260.—
La fondul intru amintirea mortiloru	297.—
Reparari la casa Iancului	117.—
Stipendiu lui Eliseiu Mezei	15.—
% Depuși la „Albina“	1707.25
Saldu in 31 Decembre 1891	279.38
Suma	16681.75

II. Fundatiunea Marinoviciu.

Unu stipendiu	45.—
Taxa administrativa	28.26
Depuși la „Albina“	104.51
Suma	177.77

III. Fundatiunea Dobaca.

Unu stipendiu	50.—
Taxa administrativa	13.24
Depuși la „Albina“	21.89
Suma	85.13

Venite :**IV. Fundațiunea Rîurénú.**

	fl. cr.
Interese după fl. 1000 scrisurî fonciare „Albina“ 6% .	60.—
Interese după fl. 308.94 depunerî	19.09
Din depunerî ridicatú	31.30
Imprumutú transitoriú	—01
Suma	<u>110.40</u>

V. Fundațiunea Bașota.

Interese după fl. 500 scrisurî fonciare „Albina“ 6% .	30.—
Interese după fl. 126.51 depunerî	7.01
Suma	<u>37.01</u>

VI. Fundațiunea Galliană.

Interese după fl. 1400 scrisurî fonciare „Albina“ 6% .	72.—
Interese după fl. 202.66 depunerî 5%	23.84
Din depunerî ridicatú	46.05
Imprumutú transitoriú	10.01
Suma	<u>151.90</u>

BCU Cluj / Central University Library Cluj

VII. Fundațiunea Tofaleană.

Sald din 31 Decembre	1.80
Interese după fl. 100 scrisurî fonciare „Albina“ 6% .	6.—
Interese după fl. 1500 scrisurî fonciare „Albina“ 5% .	75.—
Interese după fl. 332.34 depunerî 5%	20.35
Interese după împrumuturî	1.55
Împrumuturî replătite Rîurénú	31.18
Suma	<u>135.88</u>

VII. Fundațiunea anonimă Brașovú.

Interese după fl. 100 scrisurî fonciare „Albina“ 6% .	6.—
Taxă administrativă	20.06
Interese după fl. 376.24 depunerî	2.20
Ridicați din depunerî	2.20
Suma	<u>28.26</u>

IX. Fundațiunea Timoteiu Cipariú.

Saldú din 31 Decembre 1890	9.60
Interese după fl. 500 Iosurî din 1860	20.—
Interese după fl. 14.27 împrumuturî	—71
Imprumutú replătitú	14.27
Suma	<u>44.57</u>

Spese :**IV. Fundațiunea Rîurénü.** fl. cr.

Unü stipendiü	40.—
Taxă administrativă	14.56
Replătire de împrumuturi	35.—
Interese după împrumuturi	1.75
Interese capitalisate	19.09
Suma	<u>110.40</u>

V. Fundațiunea Bașota.

Unü stipendiü	20.—
Taxă administrativă	6.85
Interese capitalisate	7.01
Replătirea împrumutului cu %	1.72
Depuși la „Albina“	1.43
Suma	<u>37.01</u>

VI. Fundațiunea Galliană.

Unü stipendiü	60.—
Taxă administrativă	17.66
Replătirea împrumutului cu %	50.40
Interese capitalisate	23.84
Suma	<u>151.90</u>

VII. Fundațiunea Tofalénă.

Unü stipendiü	10.—
Taxă administrativă	21.35
Interese capitalisate	20.35
S'a depusü la „Albina“	82.38
Saldü în 31 Decembre 1891	1.80
Suma	<u>135.88</u>

VIII. Fundațiunea anonimă Brașovü.

Taxă administrativă	5.10
Interese capitalisate	20.06
Depuși la „Albina“	3.—
Saldü în 31 Decembre 1891	—10
Suma	<u>28.26</u>

IX. Fundațiunea Timoteiü Cipariü.

Dotățiunea Asociațiunei	29.05
Dotățiunea Teatrului	14.52
Saldü în 31 Decembre 1891	1.01
Suma	<u>44.58</u>

Venite:**X. Fundațiunea G. B. V.**

	fl. cr.
Saldū din 31 Decembre 1890	—.01
Interese după fl. 3000 priorități n. o. u.	150.—
Interese după fl. 300 acțiuni „Albina“	36.—
Interese după fl. 306.95 depunerī	28.01
Suma	214.02

XI. Fundațiunea Pop-Maior.

Interese după fl. 1200 scris. fonc. „Albina“ 6%	69.—
Interese după fl. 269.62 depunerī 5%	23.90
fl. 100 scris. fonc. sortatū	100.—
Imprumutū transitorīū	3.—
Suma	195.90

XII. Fundațiunea Conțiuiană.

Starea cassei cu 31 Decembre 1890	785.99
Interese după fl. 755.68 cu 5%	39.78
Suma	825.77

XIII. Fundațiunea Țiție.

Starea cu 31 Decembre 1890	535.49
Interese	27.12
Suma	562.61

Spese :**X. Fundațiunea G. B. V.**

fl. cr.

Taxă administrativă	.	.	.	.	.	.	39.80
Interese capitalisate	.	.	.	.	.	.	28.01
Depuși la „Albina“	.	.	.	.	.	.	146.21
						<u>Suma</u>	214.02

XI. Fundațiunea Pop-Maior.

Taxă administrativă	.	.	.	.	.	.	16.95
Interese capitalisate	.	.	.	.	.	.	23.90
Depuși la „Albina“	.	.	.	.	.	.	155.05
						<u>Suma</u>	195.90

XII. Fundațiunea Conțiuănă.

Taxă administrativă	.	.	.	.	.	.	8.25
Saldū în 31 Decembre 1891	.	.	.	.	.	.	817.52
						<u>Suma</u>	825.77

XIII. Fundațiunea Țiție.

Taxă administrativă	.	.	.	.	.	.	5.62
Saldū în 31 Decembre 1891	.	.	.	.	.	.	556.99
						<u>Suma</u>	562.61

Starea averii Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român cu 31 Decembre 1891.

I. Fondulü Asociațiunei.

Numerariü:		fl. cr.
Bani gata	279.38	279.38
Realități:		
a) Casa din Sibiiu, strada Morii Nr. 8.	41917.45	
b) Edificiulü scölei de fete	63826.45	
c) Realitatea din Vidra Iancu	300.—	106043.90
Efecte publice:		
a) 300 fl. împrumutulü statulü 1860	300.—	
b) 7800 fl. acțiü „Transilvania“	1800.—	
c) 100 fl. acțiü „Gesellschaftshaus“ Sibiiü	100.—	
d) 100 fl. acțiü calea ferată Satmar	100.—	
e) 100 fl. împrumutulü statulü din 1868		
f) 100 fl. acțiü „Murășana“ 2 b. Nr. 230/1	100.—	
g) 200 fl. acțiü „Arieșana“ 4 b. Nr. 257	200.—	
h) 200 fl. acțiü „Huniadóra“ 4 b. à 50 fl.	200.—	
i) 50 fl. acțiü „Sebeșana“	50.—	
k) 200 fl. acțiü „Abrud“ Nr. 153—156	200.—	
l) 50 fl. acțiü „Silvania“ Nr. 585	50.—	
m) 50 fl. acțiü „Economulü“ Nr. 734	50.—	
n) 100 fl. rentă 5% Nr. 10430 L. A.	100.—	
o) 100 fl. obligațiunü ung. de desdaunare 4%	100.—	
p) 90,000 lei, lăsămëntulü Olteanü	40500.—	49850.—
Debitorii:		
a) Emilian Popoviciu	50.—	
b) Adam Szilágyi	50.—	
c) Despărțemëntulü Sighișorei	42.25	
d) Fundaț. „Galliană“, „Riurénü“ și „Popü“	13.02	155.27
Mobiliü:		
In cancelaria comitetulü	760.35	760.35
Depunerü:		
In contulü curentü la „Albina“	3438.17	3438.17
Suma activelorü		160627.07

II. Fundațiunea Marinovici.

fl. 1000 rentă austriacă hârtie	1000.—	
fl. 1000 scrisurü fonciare „Albina“ 6%	1000.—	
fl. 500 scrisurü fonciare „Albina“ 5%	500.—	
În cassa de păstrare cu 5%	294.54	
Suma		2794.54

III. Fundațiunea Dobâca.

fl. cr.

fl. 1000 scrisuri fonciare „Albina“ 5%	. 1000.—	
În cassa de păstrare	. 222.28	1222.28
	<u> </u>	

IV. Fundațiunea Riureană.

fl. 1000 scrisuri fonciare „Albina“ 6%	. 1000.—	
În cassa de păstrare	. 365.21	
B. Împrumut transitoric	. —.01	
Suma activelor	.	1365.20
	<u> </u>	

V. Fundațiunea Bașota.

500 fl. scrisuri fonciare „Albina“ 6%	. 500.—	
În cassa de păstrare	. 147.24	647.24
	<u> </u>	

VI. Fundațiunea Galliană.**A. Active.**

fl. 1200 scrisuri fonciare „Albina“ 6%	. 1200.—	
În cassa de păstrare	. 448.97	
	<u> </u>	1648.97
B. Împrumut transitoric	. 10.01	
Starea activelor	.	1638.96
	<u> </u>	

VII. Fundațiunea Tofalénă.

fl. 100 scrisuri fonciare „Albina“ 6%	. 100.—	
fl. 150 scrisuri fonciare „Albina“ 5%	. 1500.—	
În cassa de păstrare	. 504.73	
Numerariu	. 1.80	2106.53
	<u> </u>	

VIII. Fundațiunea anonimă Brașov.

fl. 200 scrisuri fonciare „Albina“ 6%	. 100.—	
În cassa de păstrare	. 415.36	
Numerariu	. —.10	515.46
	<u> </u>	

IX. Fundațiunea Cipariu.

fl. 500 Imprum. statului din 1860 à fl. 131.25	656.25	
Numerariu	. 1.01	667.26
	<u> </u>	

X. Fundațiunea G. B. V.

fl. cr.

3000 priorități n. o. drum. feratū	3000.—	
300 acțiuni „Albina“	300.—	
În casa de păstrare	<u>645.36</u>	3945.36

XI. Fundațiunea Pop-Maior.**Active.**

fl. 1100 scrisuri fonciare „Albina“ 6%	1100.—
În casa de păstrare	550.61

Passive.

Imprumutū transitoricū	3.—
Suma activelorū	<u>1647.61</u>

XII. Fundațiunea Conțiuana.

În casa de păstrare	<u>817.52</u>	817.52
-------------------------------	---------------	--------

XIII. Fundațiunea Țiție.

În casa de păstrare	<u>556.99</u>	556.99
-------------------------------	---------------	--------

XIV. Fundațiunea întru amintirea morților.

În casa de păstrare	<u>304.39</u>	304.39
-------------------------------	---------------	--------

XV. Fundațiunea Moga.

fl. 1000 acțiuni „Transilvania“	1000.—	1000.—
Suma tuturor Fundațiunilorū	<u>19229.34</u>	

XVI. Depozite.

Monumentulū Murășanū	2864.30
Despărțământulū XVII. Reghinū	290.99
Șomcuta mare	67.96
Fondulū teatrului	108.17
George Boeriu	26.75
Gregoriu Hangea	54.55
Lăsământulū Olteanū	2112.12
Suma	<u>5524.84</u>

XVII. Fondulū de rezervă.

În casa de păstrare	533.—
Suma totală	<u>25287.18</u>

Recapitulațiune.

fl. cr.

I.	Fondulŭ Asociațiunei	.	.	.	.	160627.07
II.	Fundațiunea Marinoviciu	.	.	.	.	2794.54
III.	" Dobâca	.	.	.	.	1222.28
IV.	" Riurén	.	.	.	.	1365.20
V.	" Bașota	.	.	.	.	647.24
VI.	" Galliana	.	.	.	.	1638.96
VII.	" Tofalénă	.	.	.	.	2106.53
VIII.	" Anonimă Brașovŭ	.	.	.	.	515.46
IX.	" Cipariu	.	.	.	.	667.26
X.	" G. B. V.	.	.	.	.	3945.36
XI.	" Popŭ-Maiorŭ	.	.	.	.	1647.61
XII.	" Conțiuana	.	.	.	.	817.52
XIII.	" Tiție	.	.	.	.	556.99
XIV.	" Amintirea morțilorŭ	.	.	.	.	304.39
XV.	" Moga	.	.	.	.	1000.—
XVI.	Deposite	.	.	.	.	5524.84
XVII.	Fondulŭ de rezervă	.	.	.	.	533.—
<hr/>						Suma . 185914.22

Sibiiŭ, în 31 Decembre 1891.

N. Frateșiu m. p.
controlorŭ.

G. Candrea m. p.
cassariu.

Observare: La fondulŭ Asociațiunii mobilarulŭ școlêi de fete, care cu finea anului 1890 reprezenta suma de 8726 fl. 97 cr. în inventariulŭ pro 1891 nu s'a luatŭ, obvenindŭ acésta suma în inventariulŭ școlêi cu internatŭ.

Sibiiŭ, în 10 Augustŭ 1892.

I. Șuluțiu m. p.

L. Simonescu m. p.

Budgetul Asociației transilvane pentru literatura

Venite:

I. Fondul Asociației.

	fl. cr.
Taxe dela membrii	3000.—
Chirii	1294.—
Interese după efecte publice	2804.91
Taxe de administrare	253.57
Venitū după lăsămēntulū Iancu	100.—
Venite extraordinari (colectă) în cari s'au computatū posi- țiile 7. 8. 14. dela venit. anulū 1891	2000.—
Suma	9452.48

BCU Cluj / Central University Library Cluj

II. Fundațiunea Marinovicu.

Interese după fl. 1000 rentă 4.20	42.—
Interese după fl. 1000 „Albina“ 6%	60.—
Interese după depunerī	15.40
Interese după fl. 500 scrisurī fonciare „Albina“ 5%	25.—
Suma	142.40

III. Fundațiunea Dobăca.

Interese după fl. 1000 „Albina“ 5%	50.—
Interese după depunerī	11.65
Suma	61.65

IV. Fundațiunea Rîurēnū.

Interese după fl. 1000 „Albina“ 6%	60.—
Interese după depunerī	19.16
Suma	79.16

V. Fundațiunea Bașota.

Interese după fl. 500 scrisurī fonciare „Albina“ 6%	30.—
Interese după elocări	7.70
Suma	37.70

română și cultura poporului român pentru anul 1893.

Spese:

I. Fondul Asociațiunei.		fl. cr.
Secretariului I. remunerare		400.—
Secretariului II. remunerare		300.—
Cassariului remunerare		200.—
Bibliotecariului remunerare		120.—
Cancelistului remunerare		300.—
Servitoriului simbric		180.—
Spese de cancelariă		200.—
Contribuție erarială		400.—
Spese mărunte și reparaturi		200.—
Spese extraordinari		100.—
Tipariul fôiei		800.—
Dotățiunea bibliotecei		200.—
Ună stipendiū în meseria de lemnăritū		100.—
Contribuiri la fondul de pensiune învătăt. regn.		48.—
Contribuiri la fondul de rezervă		600.—
Pentru publicațiuni literare		1000.—
Pentru pregătirea sucrescenței la scôla de fete. Corpū didacticū		1000.—
Stipendiū Eliseiū Mezei		60.—
Subvențiune scôlei de fete		700.—
Escedent		2544.48
	Suma	9452.48

II. Fundațiunea Marinovicu.

Ună stipendiū		60.—
Taxă administrativă		29.34
	Suma	89.34

III. Fundațiunea Dobâca.

Ună stipendiū		50.—
Taxă administrativă		12.83
	Suma	62.83

IV. Fundațiunea Rfurenū.

Ună stipendiū		40.—
Taxă administrativă		14.79
	Suma	54.79

V. Fundațiunea Bașota.

Ună stipendiū		20.—
Taxa administrativă		7.02
	Suma	27.02

Venite :**VI. Fundațiunea Galliană.**

	fl. cr.
Interese după fl. 1200 scrisuri fonciare „Albina“ 6% .	72.—
Interese după depunerī	23.75
Suma	95.75

VII. Fundațiunea Tofalénă.

Interese după fl. 1500 scrisuri fonciare „Albina“ 5% .	75.—
Interese după fl. 100 scrisuri fonciare „Albina“ 6% .	6.—
Interese după depunerī	26.50
Suma	107.50

VIII. Fundațiunea anonimă Braşov.

Interese după fl. 100 scrisuri fonciare „Albina“ 6% .	6.—
Interese după depunerī	27.—
Suma	33.—

IX. Fundațiunea Cipariu.

Interese după fl. 500 losuri din 1860	20.—
---	------

X. Fundațiunea G. B. V.

Interese după fl. 3000 priorități ale călei ferate	150.—
Interese după fl. 300 acții „Albina“	36.—
Interese după depunerī	33.85
Suma	219.85

XI. Fundațiunea Popū Maiorū.

Interese după fl. 1100 scrisuri fonciare „Albina“ 6% .	66.—
Interese după deposite	27.50
Suma	93.50

XII. Fundațiunea Conțiuiană.

Interese după depunerī	42.85
----------------------------------	-------

XIII. Fundațiunea Țiție.

Interese după depunerī	29.25
----------------------------------	-------

XIV. Fundațiunea întru amintirea morțilorū.

Interese după depunerī	29.25
----------------------------------	-------

XV. Fundațiunea Moga.

Interese după fl. 1000 acții Transilvania	54.—
---	------

Din ședința comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românū, ținută în Sibiiū, la 16 Iulie 1892.

George Barițiu m. p.,
președinte.

Spese :

VI. Fundațiunea Galliană.		fl. cr.
Unū stipendiū		60.—
Taxa administrativă		17.78
	Suma	<u>77.78</u>

VII. Fundațiunea Tofalénă.		
Unū stipendiū		20.—
Taxa administrativă		21.63
	Suma	<u>41.63</u>

VIII. Fundațiunea anonimă Braşov.		
Taxa administrativă		5.55

IX. Fundațiunea Cipariu.		
Dotățiunea Asociațiunii		13.67
Dotățiunea fondului de teatru		6.33
	Suma	<u>20.—</u>

X. Fundațiunea G. B. V.		
Taxa de administrare		41.31

XI. Fundațiunea Pop-Maiorū.		
Taxă administrativă		17.41

VII. Fundațiunea Conțiuănă.		
Taxa administrativă		8.58

XIII. Fundațiunea Țiție.		
Taxa administrativă		5.84

XIV. Fundațiunea întru amintirea morțilorū.		
Taxa administrativă		3.19

XV. Fundațiunea Moga.		
Taxa administrativă		10.54

DIN CRONICA LUNARĂ.

Episcopie română în Macedonia. Stăruințele fraților noștri din Macedonia pentru o episcopie proprie, națională, în fine au avut rezultatul dorit. Foile din România, și după ele și ale noastre de aici, ne spun, că Sultanul a încuviințat cererile Macedo-românilor pentru o episcopie proprie, independentă de cea grecă, și acesta o a publicat prin rescriptul imperătesc. Prin acesta fraților noștri dela Pindă li se deschide un nou teren de viață culturală și de apropiere de frații, cari locuiesc dincăce de Dunăre și de Carpați. Le dorim, precum până acum, așa și în venitoriu succesul cel mai bun.

Expoziție industrială română în Sibii. Din incidentul iubi-leului seu de 25 ani, „Reuniunea sodalilor români din Sibii” a arangiat o expoziție de lucruri industriale confecționate de membrii ei. Expoziția, cea d'antâiu de acest fel la noi, a stat deschisă 8 zile și a fost apretuită de public în mod foarte măgulitor pentru tinerii noștri industriali.

BIBLIOGRAFIA.

Începutul renascerei naționale prin școle, seŭ despre Episcopul Petru Pavel Aron, de *M. Străjanu*. Craiova, Balian și Samitca, 1891.

Manual de gimnastică, cu numeroase ilustrațiuni, pentru școlile populare, de *Ioan E. Prodan*. Brașov, tipografia Alexi, 1892.

Gramatica limbei românești, pentru școlile populare, de *Ioan Dariu*. Cursul I. Brașov, N. I. Ciurecu, 1892.

Tilu Buhoghindă Nădrăvanul, povestit în 35 de snove cu 30 de chipuri. Brașov, librăria Ciurecu, tipografia Alexi, 1892.

PARTEA OFICIALĂ.

Proces verbal

luat în ședința I-a a adunării generale XXXI. a Asociațiunei transilvane pentru literatura română, și cultura poporului român, ținută în Sibii la 15/27 August 1892.

Președinte:
George Barițiu.

Secretar:
Zacharia Boiu.

Nr. 1. După finirea serviciului divin, celebrat în bisericile ambelor confesii române din loc, la 11 ore antemeridiane preșe-

dintele Asociațiunei făcându o reprivire asupra înființării și dezvoltării Asociațiunei și recomandându-o pe acesta și pe viitorul viului interesul alu poporului nostru, carele a adus și aduce atâte jertfe întru promovarea culturii sale, în fine salutându cu căldura pre membrii adunați în numărul atât de frumos, declară deschise ședințele adunării generale.

— Cuvântul de deschidere, ascultatul cu plăcere, a fostul în-timpinatul cu vii aplause, și alăturându-se la procesul verbalul, se va publica în fôia Asociațiunei „Transilvania“.

Nr. 2. Presidiulul învită pre cassarulul Asociațiunei Gerasimul Candrea, a da cetire conspectulul membrilor aceleia, spre a se constata numărul celorl ce au dreptul a participa cu votul decisivul.

— La propunerea d-lui P. Cosma se alege o comisiune în persônele dlorul Francisc Hossu, Dr. Nicolaul Vecerdea și Dr. Remus Roșca, carea până când se face cetirea pusă la ordinea zilei, retrăgându-se, se facă conscrierea noilor membri ai Asociațiunei. Ear conspectulul se ia spre sciință.

Nr. 3. Presidiulul, conformul programei publicate, pune la ordine cetirea raportulul generalul alu comitetulul pe anulul 1891, împreună cu aclusele aceleia, adevă cu rațiociniul pe 1891 și cu budgetul pe 1893.

Ear în nexul cu raportulul generalul se dă cetire raportulul Comitetulul asupra concursulul literarul și a lucrărilor întrate și în parte premiate din mijlôcele puse la dispozițiunea Comitetulul.

Pentru esaminarea rațiociniulul și a proiectulul de budgetul se alege o comisiune în persônele D-lorul Iuliu Danul, Arseniul Vlaicu și Aurelul Barcianul.

Ear pentru esaminarea raportulul generalul și a eventualelor propuneril se alege o comisiune în persônele dlorul Patriciul Barbul, Dr. Vasiliul Hossu și Nicolaul Manegutul.

Nr. 4. La învitarea presidiulul, de a se face eventuale propuneril seel interpelăril, Dlul Parteniul Cosma face următôrea propunere:

Considerându, că statutele acestei reuniuni conținul unele dispozițiuni, care nu măi corespundul spiritulul liberalul de astăzil, că sântul mance și în unele dispozițiuni onerose pentru prosperare, propunul, ca adunarea generală se binevoiască a lua următôrulul concludul: Se îndrumă Comitetulul, ca statutele actuale ale Asociațiunei se le revedă atâtul cu privire la stilul, câtul și la scopul, și la proxima adunare generală ordinară, eventualul estraordinară se presente unul proiectul pentru modificarea lorul.

Ear Dlū *Arseniu Vlaicu* propune, a se pertracta cauzele privitoare la literatură chiară în adunările generale. Propunerea sună :

Considerându, că în adunările generale se întrebuintează o mare parte a timpului pentru agendele administrative, ear pentru partea literară-sciințifică remâne relativă o parte foarte neînsemnată de timp; considerându, că ară fi de deosebită importantă, a se introduce reforma și praxa nouă, de a se discuta cestiuni literare-sciințifice de interesă generală și în ședințe publice, și nu numai cele escrise cu teme cu premii, propunū : a se introduce pentru viitoră discusiune publică asupra cestiunilor sciințifice — literare — economice la fie-care adunare generală asupra unor subiecte propuse și fixate de comitetū seū de alți membri cu unū timpū ore-care înainte de adunarea generală.

Ambe propunerile, făcute în scrisū, se transpunū comisiunei pentru propunerī.

Nr. 5. Presidiulū învită adunarea a exmite o comisiune, carea se preconsulte alegerea membrilor comitetului centralū pe periodulū 1893—1895.

— La propunerea dlui I. V. Russu se alege o comisiune de 5 în personele dlorū Dr. Alexandru Mocioni, cav. I. de Pușcariū, Vicariulū V. Rațiu, Dr. Augustinū Bunea și Parteniu Cosma.

Nr. 6. Se dă cetire învitărei direcțiunei despărțemētului Năsēudū, a se întruni proxima adunare generală în Năsēudū.

— Învitarea e întinpinată cu vii aplause, ear actulū se dă comisiunei pentru propunerī.

Nr. 7. Urméză la ordinea țilei cetirea telegramelor de fericitare și urare, carī aū întratū în decursulū ședinței dela următorii :

1. Membrii Asociațiunei din Blajū ; 2. Comitetulū despărțemētului Orēstie ; 3. Dlū Olimpiū Boiu din Reichenfels ; 4. Comitetulū Ligei culturale din Alexandria ; 5. Studentū universitarii din Brăila.

— Se iaū spre plăcută sciință.

Nr. 8. Dr. Nicolaū Vecerdea ca referentū alū comisiunei pentru încassarea de tacse dela membrii vechi și înscrierea de membri noi, raportéză, că tacse dela membri vechi s'aū încassatū în suma de 100 fl. ear membrii noi s'aū făcutū : pe vieță 3, cu taxă anuală și taxă de diplomă 11, ca membru ajutătorū 1.

— Raportulū se ia spre plăcută sciință, cei propuși se proclamă de membri ai Asociațiunei, ear însinuările ulteriore se vorū aduce la cunoșcința adunărei generale în ședința proximą.

Nr. 9. Dlă Silvestru Moldovană dă cetire plăcutei sale disertațiuni intitulate: *Apele noastre*.

Disertațiunea se ascultă cu viu interesă și se va da publicității prin fóia Asociațiunei „Transilvania“.

Ne mai fiindă alte obiecte la ordinea zilei, ședința se rădică, anunțându-se ședința proximă pe 16/28 Augustă a. c. la 10 óre a. m. Sibiiă, d. u. s.

George Barițiă m. p.,
președinte.

Zacharia Boiu m. p.,
secretară.

Procesă verbală

luată în ședința a dóua a adunărei generale XXXI. a Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporulă română, ținută în Sibiiă la 16/28 August 1892.

Președinte:

George Barițiă.

Secretară:

Zacharia Boiu.

Nr. 10. Ședința se deschide la 10 óre a. m., și cetindu-se procesulă verbală luată în ședința I., — acela se autentică.

Nr. 11. Președintele presentă adrese și telegrame de fericitare și urare dela următorii:

1. Româniă din Șișesci; 2. G. Avisalon, Calimanesci; 3. Georgiu Moroiană, Brașovă, în numele colegiloră sei din Anvers; 4. Junimea academică din Graz; 5. Secretarulă II. Dr. I. Crișiană, Borsecă; 6. Despărțemântulă Bistrița; 7. G. Popă de Băsești, Selagiu; 8. Dr. Moisiă, Năseudă, invitându în numele despărțemântulă adunarea generală din 1893 și pe calea acesta la Năseudă; 9. Româniă din Selagiu; 10. Româniă din Hațegă.

— Se iaă spre plăcută sciință.

Nr. 12. Se presentă rugarea pictorului Iacobă Străjană din Alba-Iulia pentru ună ajutoră. cu care să se pótă perfecționa în arta sa, precum și a diletanțiloră români în arta teatrală totă de acolo, pentru ună ajutoră spre înlesnirea producțiuniloră loră.

— Ambe rugări se transpună comisiunei pentru propuneră.

Nr. 13. Conformă programei urméză la ordinea zilei *raportulă comisiunei pentru revisiunea rațiociniulă pe anulă 1891 și a proiectulă de budgetă pe 1893*. Referentă profesoră *Arsenie Vlaicu*. Comisiunea propune, și adunarea generală primesce:

— a) aflându-se rațiociniulă încheiată cu 31 Decembre 1891 în deplină conformitate cu cartea principală și cu cărțile auxiliare, precum și cu documentele justificátore, rațiociniulă se ia spre sciință, și cassarului se dă absolutoriulă pentru gestiunea pe anulă 1891.

b) Institutului de credit și economii „Albina“ se votează mulțimită adunării generale pentru ajutoarele votate Asociațiunii și școlei civile de fete, ear directorului aceluși institut dluși Partenie Cosma pentru colectele făcute pe sēma Asociațiunii;

c) față cu propunerea comisiunei, de a se contopi fondurile mai mici, încâtă nu au destinațiune specială, în fondul general al Asociațiunii, se primesce propunerea dluși Ioană V. Russă, și se decide:

Comitetul se însărcinază a veni la proxima adunare generală cu o propunere specială și motivată în privința acēsta.

— d) a se șterge din venitele Asociațiunei pretensiunile cele nerealisabile dela debitorii Emilian Popovici (50 fl.) și Adam Szilágyi (50 fl.)

e) a se introduce sistemul comercial de contabilitate modernă, spre a se putea orienta oră-cine la o simplă privire asupra rațiociniului;

f) se încuviințază înființarea fondului întru amintirea celor repositi;

g) La dotațiunea bibliotecēi se trecă în budgetă și sumele prisosite din anulă precedentă;

h) Cu privire la rațiociniul școlei se dă comitetului și casarului absolutoriulă, ear comitetul se se îngrijescă pentru încassarea restanțeloră;

i) Cu privire la budgetă venitele se preliminară în sumele proiectate, ear la rubrica speseloră pt. 12. *Dotațiunea bibliotecēi*, aceea se urcă dela 100 fl. la 200 fl., și totă asemenea se aprăbă și budgetulă școlei civile de fete.

Nr. 14. Urmēză la ordinea dleii *raportulă comisiunei asupra raportulă generală ală comitetulă*. Referentă prof. Dr. V. Hossu.

Comisiunea propune, ca raportulă comitetulă, care e tipărită și se află în mânăle membriloră, în generală se se ia spre sciință și de basă a desbaterei speciale.

— Se primesce.

Partea generală I. a raportulă comitetulă despre ședințe, mersulă agendeloră și esecutarea concludeloră adunării generale, se ia spre sciință, cu aceea, că cu privire la trecerea din viētă a secretariului I, redactoră ală fōei „Transilvania“ și directoră ală școlei de fete *Ioană Popescu* adunarea generală exprimă prin sculare condolența sa pentru perderea meritatulă bărbatū.

a) Punctele privitoare la *stipendiū* și *ajutōre*;

— se ia spre sciință.

b) Donațiunea de cāte 200 fl. anuală făcută de dlū Dr. *Aureliū Maniu*, notarū publicū reg. în Oravița, adusă la eunoscința adunării generale dela 1891, și întrebuiņțarea acesteii donațiunii pentru stipendii pe seama eleveloră școlei civile,

— se ia spre plăcută sciință.

c) Conferirea unū stipendiū pentru cercetarea unū conservatoriu musicalū din partea d-șōrei Alexandrina Cunțanū, și publicarea

noului concursu de stipendiu pentru pregătirea unui profesor din grupul limbilor,

— se iau spre știință.

Nr. 2. Cu privire la executarea concluzelor anterioare privitoare la instituirea „*Cărții de aură*” întru memoria donatorilor, procurarea portretelor președinților și altor binefăcători, tipărirea conspectului membrilor după despărțiminte, casurile de mörte ale membrilor, tipărirea regulamentului, programei și condițiilor de primire în școla Asociațiunei, apoi expozițiunii de industriă de casă, de produse agricole, și rapörtele despre scontrarea cassei și perfecționarea sistemului de contabilitate,

punctele respective din raportu se iau spre știință, însărcinându-se comitetul a executa conclusele încă neexecutate.

Cu privire la p. k. din raportul comitetului,

— se primesce propunerea aceluia, ca restul rămas din cele 2000 fl. preliminate pe 1890 și 1891 pentru scrieri literare, să se întrebuinteze pentru scopul indicat, în special pentru continuarea tipării de „*Documente istorice*” începute sub auspiciile Asociațiunei de dl. Ioan Cav. de Pușcariu.

La pt. 3, lăsamentul fericitului Dr. *Ioan Moga* în valöre de 1000 fl.,

— se exprime dómnei vėduve Ana Moga născute Bologa mulțemita adunării generale pentru realizarea fundațiunei amintite.

Ear cu privire la donațiunca de 200 fl., lăsați școlei de fete de reposatul secretarului ministerial i. p. *Ladislau Vajda*, decisiunea se amână până după limpedirea rămasului.

La partea II. „*Despre școla Asociațiunei*” ;

— adunarea ia cu plăcere la cunoscință, că școla a dobândit *dreptul de publicitate*, și votază comitetului mulțemita sa pentru ostenelele, ce a pus întru realizarea acestei afaceri.

La pt. 2. privitorul la mersul regulat al învățămētului, la rațiociniul școlei și la donațiunea de 500 fl. făcută aceleia de institutul „*Albina*”, de 300 fl. din partea aceluiași institut pentru procurarea mijlocelor de învățămēt și de 200 fl. făcută de dl. Dr. Aurel Maniu, notar public reg. în Oravița, pentru stipendii,

— se votază donatorilor via mulțemita și recunoscință.

Partea III. „*Administrarea averei Asociațiunei*” ;

— se ia spre plăcută știință, avėndu a relata asupra acestui punct în special comisiunea exmisă finanțiară.

La partea IV. „*Membru Asociațiunei*”, comisiunea propune,

— și adunarea primesce, a se lua spre știință, exprimându-se pentru membrii reposați, și în special pentru reposatul *metropolitului Dr. Ioan Vancea de Buteasa*, ca membru fundator al Asociațiunei, condolența adunării generale.

Partea V., privitoare la „*Biblioteca Asociațiunei*”,

Se ia spre plăcută știință starea bibliotecii și înmulțirea ei prin însemnatele donațiuni ale reposatului *Simeon Mangiuca*

și ale dómnelorú Ana văduvă *Dr. Iosifú Hodoșú* și Ana văduvă *Dr Ioanú Moga*.

Partea VI. „*Transilvania*“ organulú *Asociațiunei*. La propunerea comisiunei,

— adunarea votéză membrulú *Z. Boiu* mulțemită protocolară, căci după retragerea dela redacțiune a reposatului *Ioanú Popescu* a primitú redactarea fôei până la acéstă adunare.

Partea VII. „*Despărțemintele Asociațiunei*“ . La propunerea comisiunei,

— se ia cu plăcere la cunoscință, că din cele 33 despărțeminte proiectate s'au înființatú 27, și se însărcinéză comitetulú a lua măsurile de lipsă, spre a se înființa și celelalte despărțeminte.

Partea VIII. *Propunerî*. La propunerea comisiunei, se decide:

a) a se da comitetulú absolutoriulú pentru activitatea sa din 1891 pe lângă exprimarea mulțemitei adunărei generale;

b) a se declara de membri ai *Asociațiunei* cei însinuați dela adunarea generală din *Hațegú* și dela cea presentă, și anume:

Membrii fundatori: „*Bistrițana*“ institutú de creditú și economiá în *Bistrița*;

Membrii ordinari: *I. Străvoiu*, diaconú în *Zernesci*; *Ioanú Gorniță*, în *Zernesti*; *George Tămaș*, preotú în *Tohanulú vechiú*; *Ilisie Nemeșú*, în *Tohanulú vechiú*; *Comuna Poiana Mărului*; *Ioanú Vodă*, notarú în *Poiana-Mărului*; *Iacobú Zorca*, preotú în *Vlădeni*; *Nistorú Podarú*, în *Vlădeni*; *Nicolae Mănoiu*, în *Branú*; *Nicolau Beou*, hotelierú în *S-Sebeșú*; *Ioanú Dreganú*, notarú publicú regescu în *Sas-Sebeșú*; *Alesandru Dobrescu*, protop. în *Sas-Sebeșú*; *Dr. Pompiliú Isacú*, avocatú în *Sas-Sebeșú*; *Ioanú Onițú*, neguțatorú în *S-Sebeșú*; *Samuilú Roșú*, învăț. în *Sas-Sebeșú*; *Ioanú Stoicuță*, preotú în *Sasciori*; *Lazarú Roșculețú*, not. cerc. în *Satulú-nou Banatú*; *Ilie Popú*, docentú în *Șomcuta-Mare*; *Teofilú Dragomirú*, protopopú în *Lupóia*; *Ilia Buchia*, notarú în *Coltirea*; *Nicolau Nilvanú*, avocatú în *Șomcuta-Mare*; *Ioanú Ghețe*, profesorú în *Năsăudú*; *Gavriilú Cherebețú*, preotú în *Odorheiú*; *Petru Popú*, preotú în *Barta*; *Ioanú Dose*, protopopú în *Scășani*; *Vasilie Murășanú*, preotú în *Lucăceșci*; *George Maiorú*, preotú în *Nadeșulú-românescú*; *Emiliú Branú*, preotú în *Bișa*; *Mihaiú Bohățelú*, proprietarú în *Supurulú de susú*; *Vasile Gavri*; *Vasile Popú*, preotú în *Nireșulú mare*; *Teodorú Cotutú*, preotú în *Diugú*; *Ioanú H. Boteanú*, preotú în *Nușfaléu*; *I. Cupcia*, preotú în *Măghierușú*; *Alexandru Morarú*, proprietarú în *Beclénú*; *Ioanú Vasinca*, proprietarú în *Bedeleú*; *Andreiú Mezei Cămpénú*, proprietarú în *Nadeșulú săsescú*; *Zaharia Tătarú*, notarú la tribunalulú reg. în *Elisabetopole*; *Teodorú Danú*, proprietarú în *Nadeșulú săsescú*; *Stefanú Morarú*, juristú în *Elisabetopole*; *Emiliú Vici*, profesorú în *Blajú*; *Dănilă Șerbanú*, notarú în *Voila*; *Nicolau Șerbanú*, preotú în *Voila*; *George Vasú*, proprietarú în *Voila*; *Ioanú Russu*, docentú în *Velcherú*; *Ioanú Născuțiu*, preotú în *Năsăudú*; *Demetriú Coltofénú*, protopopú în *Brețcu*; *Spiridonú Dimianú*, preotú în *Brețcu*; *Constantinú Dimianú*, capelanú în *Brețcu*; *Nicolau Comșa*,

preot în Covasna; Ioan Dima, preot în Sita-Buzeului; Nicola Răssu sen., propriet. în Sita-Buzăului; Dionisie Nistor, preot în Arpatac; Georgiu Dogariu, preot în Marcoş; Ioan Oltén, preot în Dobârlău; Ioan Bărsan, preot în Egerseg; Vasiliu Vlassa, preot în Bala; Ioachim Huza, proprietar în Bala; Aurel C. Domşa capelan în Blaj; G. Popu, proprietar în Blaj; Dr. Iacob Brănduşan, avocat în Blaj; Ioan Deacu, preot în Roşia; Ioan Br. Hodosu, contabil în Blaj; Ioan Muntén, propriet., în Roşia; Ioan Istade, în Cinade; Artiman Blăjan, preot în Obragea; George Muntén, profesor în Blaj; Romul Raca, preot în Băuţar; Simion Cămpian, înv. în Băuţar.

c) a se lua la cunoscinţă raportul comitetului.

Nr. 15. Cu privire la propunerile speciale prezentate în şedinţa I-a, comisiunea propune, ca propunerea dlui Parteni Cosma în principiu să se primescă, cu adausul, ca eventuala modificare a statutelor Asociaţiunii se nu fie legată de un termen fix, ci aceea să se lase în buna chibzuinţă a comitetului.

— Se primesc propunerea comisiunii.

Nr. 16. Aceeaşi comisiune află recomandabilă în principiu şi propunerea din şedinţa premersă a dlui Ars. Vlaicu, dar neavându înaintea sa un operat mai detaliat, asupra căruia să se pótă pronunţa, propune a se îndruma comitetul la facerea unui raport asupra ei, avându propunetorul a presenta comitetului un memoriu întru lămurirea propunerii sale.

— Propunerea comisiunii se primesc.

Nr. 17. În fine, la propunerea comisiunii,

— adunarea generală cu plăcere primesc invitarea, ce i se face din partea despărţământului XXI (Năseud), ca adunarea proxima să se ţină la Năseud.

Nr. 18. *Comisiunea pentru încassarea de taxe vechi şi înscrierea de membri noi* aduce la cunoscinţă prin referentul seu Dr. Nicolai Vecerdea, că până la şedinţa presentă s'a încassat ca taxe vechi suma de 100 fl.; ca membrii noi s'a înscriş:

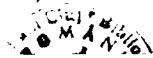
Membrii pe viaţă cu taxa à 100 fl.; Dr. Georgiu Coman, Bungard; Georgiu Serb, adv. dep. dietal în Budapesta; Alexandru Lupaşcu, membru al Curţei de contabilitate în Bucuresci.

Membrii ordinari cu taxa à 6 fl.; Dr. Ilie Beu, din Orlat; Dr. Leo Scridon, din Bistriţa; Dimitrie Cunţan, Sibiu; Costache C. Pautu, Săcele (Turcheş); D-na Emilia Tilea-Raţiu, Sibiu; Dr. Alex. Popu, medic în Nusfalău; Ioan Iordache, înv. în Săcdate; Valeriu Popu, not. în Săcel; Marcu Lazaru, not. în Armeni; Cornel Aiseru, ofic. de bancă în Sibiu; Iuliu Popescu, ofic. de bancă în Sibiu.

Membru ajutor: Petru Macaveiu din Bucium 5 fl.

— Se ia cu plăcere spre sciinţă, cei însinuaţi se declară de membri.

Nr. 19. Preşedintele în cuvinte căldurose mulţemesce adunării generale pentru încrederea, cu carea a onorat pre comitetul

seu și în periodul trecut, și o rógă a păși la actul alegerei comitetului pentru periodul proxim.

• Dlu secretarū metrop. Dr. *Augustin Bunea*, ca referentū alū comisiunei de 5 exmise în ședința de ei pentru pregătirea listei de candidare, dă cetire acestei liste, și propune, ca cu excepțiunea celor repositi și strămutați din Sibiiu să se realégă toți membrii de până aci.

Președintele poftesce pre adunarea generală, a se declara asupra modalității votării; ear adunarea generală între vii aclamațiuni primesce lista în totalitatea ei în următoarele:

Membrii ordinari: Georgiu Barițiū președinte, Dr. Ilarionū Pușcariū vice-președinte. Zacharia Boiu, Ioanū Hannia, Iosifū St. Șuluțu, Ioanū V. Rusu, Partenie Cosma, Ioanū Papiu, Ioanū Popū de Galați, Nicanorū Frateșu, Baronū Davidū Ursū, Dr. Corneliū Diaconovich, Ioanū Crețu, Leontinū Simonescu.

Membrii suplenți: Onoriu Tilea, Mateiū Voileanū, Dr. Ioanū Crișianū, Dr. Amos Frāncu, Gerasimū Candrea, N. Toganū.

Oficiali: Secretaru I. Z. Boiu. Secretarū II. Dr. Amosū Frāncu; Cassarū Gerasimū Candrea; Controlorū Nicanorū Frateșu; Bibliotecarū Nicolaiū Toganū.

La cererea stăruitoare a președintelui, a se face alegerea cu ședule, adunarea declară unanimū, că remâne pe lângă alegerea făcută.

Nr. 20. Propunerea președintelui, ca pentru autenticarea protocolului ședinței prezente să se alégă o comisiune din toți membri, cari sūntu cu locuința în Sibiiu,

— Adunarea generală o primesce.

Nr. 21. Fiindū pertractate tóte obiectele, care aū fostū puse la ordinea zilei pentru acéstă adunare generală, președintele mulțemesce tuturorū binevoitorilorū și spriginitorilorū Asociațiunei și declară încheiată ședința acestei adunări generale.

Profesorulū gimnasialū din Blajū Dlu *I. Germanū* mulțemesce veneratulū președinte și on. comitetū pentru zelulū și bunulū tactulū, cu care a condusū agendele Asociațiunei și în anulū expiratū; și adunarea generală se ridică între viile aclamațiuni ale membrilorū ei prezenti.

Sibiiū, d. u. s.

George Barițiū m. p.,
președinte.

Zacharia Boiu m. p.,
secretarū.

Procesulū verbalū alū ședinței a dóua s'a cetitū și autenticatū de comisiunea celorū prezenti, și anume:

G. Barițiū președinte; Zacharie Boiu secretarū; Parteniū Cosma, Ioanū Crețu, Ioanū Papiu, Ioanū Popū de Galați, Onoriū Tilea, N. Toganū, Dr. N. Vecerdea și Mateiū Voileanū.

Sibiiū, în 9/21 Septembre 1892.